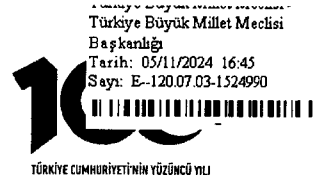

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-16497260

Konu : Soru Önergesi (7/17135)

7/17135 GK 2

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.10.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-1508264 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Mustafa BİLİCİ'ye ait 7/17135 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/17135) (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 9B8F7919-C7AC-4921-8F90-5128D181787B

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Vahdettin ŞANLI

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 96

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA BİLİCİ'YE AİT 7/17135 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

4634 sayılı Şeker Kanunu gereği, şekerin hammaddesi olan şeker pancarı fiyatları veya avans fiyat her yıl, şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler ile üretici ve/veya üretici temsilcileri arasında, pancar ekiminden önce Ekim ayında başlayacak müzakereler sonucunda; yıllık enflasyon oranı, üretici maliyetlerindeki artış, dünya pancar fiyatları ile alternatif ürün paritesi dikkate alınarak belirlenmekte olup süreç Bakanlığımızca izlenmekte ve denetlenmektedir.

2024/2025 üretim dönemi %16 polar şeker ihtiva eden net bir ton A kotası şeker pancarı baz alım kesin fiyatı kota tamamlama primi ile birlikte 2.375 TL/ton olarak belirlenmiştir.

Türkşeker tarafından çiftçilerin şeker pancarı üretim sürecindeki giderlerine destek olmak amacıyla gübre ve tohum desteğinin yanında çapalama, bakım, sulama, motorin, hasat ve teslim avansı olmak üzere toplam 6 adet nakdi avans verilmektedir.

Yapılan nakdi ve aynı avans ödemeleri ile üreticilerimize, pancarlarını teslim etmeden önce pancar bedelinin yaklaşık %35'i faiz yansıtılmaksızın ödenerek üreticilerimizin finansman giderlerine destek olunmaktadır. Ayrıca Türkşeker tarafından pancar üreticisine; gübre ve tohum destekleri ile bedelsiz (istihkak) yaş pancar posasının yanı sıra pancarını fabrika merkez kantarına teslim eden üreticilere "Nakliye Desteği" ve pancarını pancar temizleme ve yükleme makinası ile yükleyerek teslim eden üreticilere "Pancar Temizleme ve Yükleme Primi" ödenmektedir.

2024 yılında 30.09.2024 tarihi itibarıyla Türkşeker tarafından çiftçilere 2,7 milyar TL nakdi ve 1,5 milyar TL aynı olmak üzere toplam 4,2 milyar TL avans ödemesi ve 119 milyon TL nakliye desteği ödenmesi yapılmıştır.

Türkşeker ile üreticiler arasında akdedilen şeker pancarı üretim sözleşmesi gereğince fabrika bazında pancar alımının tamamlandığı tarihten itibaren en geç 30 gün içerisinde pancar bedel ödemeleri tamamlanmaktadır.

2023 yılında 303 bin ton şeker ithal edilmiş olup bunun tamamı Dahilde İşleme Rejimi kapsamında ihraç edilmek üzere gerçekleşmiş, yurtiçi tüketim amaçlı ithalat yapılmamıştır.

Ekim alanı dışı faaliyetlerde, mevzuat çerçevesinde kota kaybı, para cezası gibi yaptırımlar işletilmekte olup Bakanlığımızca oluşturulan pancar kayıt sistemi ve üretim sezonu boyunca mevzuatı gereği yapılan yerinde denetimler çerçevesinde ilave tedbirler alınmaktadır. Ayrıca il ve ilçe teşkilatımız bu konuda eğitilmiş olup yerinde izleme ve caydırıcı faaliyetlerde bulunmaktadır.

Ülkemizde şeker üretimi 4634 sayılı Şeker Kanunu kapsamında pancardan yapılmaktadır. Uluslararası şeker fiyatları, kamış şekeri ticareti baz alınarak oluşturulmuş borsa fiyatları üzerinden işlem görmekte olup bu fiyatlar da genellikle dalgalı bir seyir izlemektedir. Ülkemizde şeker fazlalığı olduğu dönemlerde ihracat kısıtlaması gevşetilmekte, şeker üretiminin az olduğu dönemlerde ise kısıtlama getirilerek şeker arzı garanti altına alınmaktadır.

Şeker Kotaları 4634 sayılı Şeker Kanunu gereğince Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmektedir. Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 2024/2025 pazarlama yılı için A kotası olarak belirlenen 2.837.250 ton şeker miktarının %5'i olan 141.863 ton şeker B kotası olarak belirlenmiştir. Bu miktarın yaklaşık 1/3'ü, Kamu İktisadi Teşebbüsü olan Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. stoklarındadır. Pandemi zamanı ve Ukrayna-Rusya savaşı sırasında ortaya çıkan spekülasyon ortamında; B kotası şekerin satışına izin verilmesi piyasanın dengelenmesini ve B kotası bulundurulmasının önemini ortaya koymuştur.